

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Національного університету «Львівська
політехніка» д.держ. упр., професору О.В.
Худобі

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, к.м.н, доцента кафедри педіатрії, акушерства та гінекології ННЦ Біології та медицини Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка Барзилович Анастасії Дмитрівни на дисертацію Турчин Катерини Юріївни «Модернізація публічного управління у сфері надання медичних послуг в контексті реформування системи охорони здоров'я України», подану до захисту у разову спеціалізовану вчену раду Національного університету «Львівська політехніка» на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

1. Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами, темами.

Тема дисертаційного дослідження К.Ю. Турчин присвячена вирішенню наукового завдання обґрунтування теоретико-методичних засад та напрямів модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг у контексті реформування системи охорони здоров'я України, що конкретизовано у низці наукових положень.

Ключовими проблемами галузі виділено:

- негативна динаміка певних соціальних показників: тривалість життя, поширеність інфекційних захворювань, залежність від тютюну та алкоголю;
- невідповідність системи охорони здоров'я України міжнародним стандартам і практикам, прийнятим у Європейському Союзі;
- громізка структура управління, надмірна централізація, що знижує ефективність прийняття рішень на місцевому рівні;
- критичні недоліки у фінансуванні, зокрема нераціональне використання бюджетних ресурсів та їх недостатність для забезпечення ефективної роботи медичної системи;
- обмеженість у ресурсах і загальний дисбаланс між фінансовими, кадровими, матеріально-технічними та інформаційними складовими.
- низький рівень довіри населення до медичних закладів, високий рівень корупції у сфері охорони здоров'я.

У процесі дослідження продемонстровано, що сфера охорони здоров'я в Україні пройшла через великі зміни та трансформації, як модульовані реформами, так і спровоковані пандемією та викликами, пов'язаними зі збройною агресією РФ проти України.

Виділено низку проблемних аспектів, що негативно позначилися на результатах реформ, знизили їхню ефективність та спричинили невдоволення серед медичних працівників та населення.

Відзначено, що сучасний стан сфери охорони здоров'я в Україні, зокрема обмеження в бюджетному фінансуванні, призводить до того, що підвищити якість медичного обслуговування громадян в державному секторі стає складно.

Тож, в дисертаційному дослідженні К.Ю. Турчин сформульовано концептуальні положення стратегії розвитку публічного управління у сфері надання медичних послуг з позицій галузі знань «Публічне управління адміністрування» та урахуванням всіх вищезазначених проблемних аспектів, врахування потреб населення, міжнародного досвіду та викликів сьогодення.

Стратегія спрямована на підвищення доступності медичної допомоги шляхом застосування наступних механізмів:

- розвиток державно-приватного партнерства;
- впровадження інноваційних цифрових технологій та електронних систем управління; удосконалення системи підготовки медичних кадрів із використанням сучасних підходів до навчання та кваліфікації;
- підвищення прозорості й оптимізації управлінських процесів.

Дослідження проведено в межах науково-дослідної роботи кафедри регіонального та місцевого розвитку Національного університету “Львівська політехніка” за темою “Наукові засади забезпечення сталого розвитку територіальних громад і територій в умовах національних викликів та повоєнного відновлення України” (номер державної реєстрації № 0124U000016).

Все це визначає актуальність дисертаційного дослідження Турчин Катерини Юріївни «Модернізація публічного управління у сфері надання медичних послуг в контексті реформування системи охорони здоров'я України».

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційна робота характеризується науковим змістом матеріалу роботи, логічністю викладу, детальним аналізом тематики дослідження, належним обґрунтуванням висновків та пропозицій.

За результатами проведеного аналізу, визначення мети, положень наукової новизни, висновків і рекомендацій наведених у дисертації, є можливість встановити, що рівень дослідження відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

Достатній рівень обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх вірогідність забезпечені:

- принципово новим підходом до розуміння концепту «соціального захисту»;
- науково правильним алгоритмом розробки та запровадження в науковий обіг сучасних моделей наукового аналізу реалізації публічно-управлінської політики соціального захисту на регіональному рівні та розроблення перспективних напрямів удосконалення такої політики;
- використанням сучасної джерельної бази за темою дисертації;
- відповідністю предметної спрямованості дисертаційного дослідження напрямом спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»;
- довідками про впровадження та апробацію отриманих у процесі дослідження наукових результатів за темою дисертації.

3. Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна здобутих результатів дисертації полягає в системному дослідженні актуального наукового завдання щодо обґрунтування теоретико-методичних засад та напрямів модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг у контексті реформування системи охорони здоров'я України. На основі результатів дослідження сформульовано низку нових наукових положень, узагальнень та висновків, що становлять наукову новизну і розкривають логіку дисертаційного дослідження, та й полягають у тому, що в дисертаційній роботі:

у перше:

— розроблено Концепцію модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг у контексті реформування системи охорони здоров'я України, наукова новизна якої полягає у створенні сучасної, прозорої, підзвітної та орієнтованої на потреби пацієнтів адміністративно-управлінської системи, що відповідає європейським стандартам та забезпечує сталість медичної реформи в умовах багатофакторних викликів.

Запропоновані підходи включають:

- комплексну інтеграцію цифрових технологій (ЕСОЗ);
- удосконалення нормативно-правового забезпечення відповідно до міжнародних підходів (GDPR);
- розвиток державно-приватного партнерства;

- покрокове впровадження пілотних проектів для апробації інновацій;
- стратегічний підхід до фінансування та управління закладами охорони здоров'я.

Концепція адаптує кращі європейські практики до українських реалій, враховує кризові умови та євроінтеграційний курс України, забезпечуючи довготривалу ефективність і доступність медичних послуг;

В роботі *удосконалено*:

- концептуальні положення стратегії розвитку медичних послуг у системі охорони здоров'я України, через уточнення стратегічних напрямів із ґрунтовною деталізацією відповідних заходів реалізації, спрямованих на досягнення основної мети – підвищення ефективності та якості надання медичних послуг населенню з урахуванням соціально-економічних, демографічних і регіональних умов;

- процес модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг через розвиток державно-приватного партнерства (ДПП);

- підходи до застосування комплексного механізму інтеграції фінансових, організаційних і управлінських інструментів у сфері охорони здоров'я для підвищення ефективності надання медичних послуг;

- модель покращення публічного управління у сфері охорони здоров'я на регіональному рівні в рамках цільових комплексних програм.

Набули подальшого розвитку оновлення управлінських процесів та удосконалення правової бази державного управління; адаптація міжнародного досвіду публічного управління у сфері надання медичних послуг в умовах дії воєнного стану.

Дисертаційне дослідження відповідає напрямам спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», формулі спеціальності в аспекті розвитку інструментів формування стратегій і програм модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг та розробленні перспективних напрямів удосконалення системи охорони здоров'я України.

4. Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях.

Результати дисертаційного дослідження відображено у 9 наукових публікаціях. Основні результати висвітлено в 4 статтях, які надруковано у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії Б. В опублікованих працях розкрито основні положення дисертації, що становлять наукову новизну і винесені на захист. Кількість, обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії і надають авторові право публічного захисту дисертації. Детальний аналіз представленого

рукопису дисертації та наукових публікацій дає підстави констатувати ідентичність публікацій дисертанта і основних положень дисертацій.

5. Практична значення і впровадження результатів дисертаційного дослідження Практичне значення роботи полягає у розробленні пропозицій, що можуть бути реалізовані й узяті за основу подальшого удосконалення публічного управління модернізації публічного управління у сфері надання медичних послуг. Отримані теоретичні та практичні висновки, а також надані рекомендації, можуть бути використані в різних сферах діяльності, зокрема у наукових дослідженнях, програмах та проектах державних органів, науково-дослідних установах, медичних установ, освітніх закладах і центрах підвищення кваліфікації у сфері публічного управління. Такі наукові результати можуть стати основою для оптимізації інструментарію публічного управління в сфері надання медичних послуг.

6. Використання результатів роботи.

Наукові рекомендації, висновки, пропозиції дисертації були враховані та використані в практичній діяльності: Львівської обласної військової адміністрації (довідка від 10.04.2025 р.); Комунального підприємства «Володимирське територіальне медичне об'єднання» в умовах реформування системи охорони здоров'я (довідка від 17.04.2025 р.); Комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради «Львівський онкологічний регіональний лікувально-діагностичний центр» (довідка від 18.04.2025 р.); Національного університету «Львівська політехніка» (акт від 12.05.2025 р.); Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-627 від 12.05.2025 р.).

7. Дискусійні положення та зауваження до змісту та оформлення дисертації.

Поряд із позитивною оцінкою дисертації потрібно відзначити, що робота не позбавлена окремих недоліків, мають місце дискусійні положення та окремі зауваження, які полягають у наступному.

1. У роботі К.Ю. Турчин подано класифікаційні ознаки (табл.1.2) та специфічні характеристики (табл. 1.3) медичної послуги, яка покликана їх систематизувати з наукового погляду. Проте вважаємо, що робота значно б збагатилась якби авторка конкретизувала: яким чином запропонована класифікація відрізняється від характеристик інших адміністративних послуг.
2. В другому розділі здійснено оцінку діяльності медичних закладів у контексті реформування системи охорони здоров'я та в умовах воєнного стану в Україні. Проте автором недостатньо висвітлено питання аналізу змін та пошуку шляхів оптимізації діяльності медичних закладів, їх пріоритетним завданням в сучасних умовах.
3. Загалом в дисертаційній роботі авторкою згадується функціонування медичної системи в умовах воєнного стану, проте спостерігається недостатнє врахування впливу воєнних загроз

на систему публічного управління медичними послугами. Робота значно збагатилася б аналізом трансформаційних викликів, спричинених повномасштабною війною росії проти України.

4. Реформування публічного управління у сфері надання медичних послуг не може бути повноцінним без урахування безпекової складової. У дисертації відсутній аналіз таких важливих аспектів, як інтеграція системи охорони здоров'я у національну систему безпеки та оборони; управління ризиками у прикордонних та деокупованих регіонах; забезпечення медичних послуг у зонах активних бойових дій.

Оцінюючи дисертаційну роботу загалом, варто зауважити, що вищевказані недоліки не знижують цінності та вагомості проведеного дисертантом дослідження та не є повністю безапеляційними.

8. Загальний висновок про відповідність роботи встановленим вимогам.

Висловлені зауваження та пропозиції мають в основному рекомендаційний характер, не знижують загальної високої оцінки та значущості дисертаційної роботи Турчин Катерини Юріївни «Модернізація публічного управління у сфері надання медичних послуг в контексті реформування системи охорони здоров'я України», яка в межах визначених автором цілей і завдань є цілісним, завершеним дослідженням важливої актуальної проблеми. Винесені на захист нові положення, висновки та рекомендації є достовірними, а сформована наукова новизна достатньою мірою розкривається в роботі. Рівень дисертаційного дослідження та його практична спрямованість свідчать про наукову зрілість здобувача. Основні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи обґрунтовані, мають теоретичне та практичне значення для розвитку галузі знань «Публічне управління та адміністрування».

Актуальність обраної теми дослідження, належний науково-теоретичний рівень, аргументованість і достовірність отриманих висновків та рекомендацій, ступінь обґрунтованості наукової новизни, теоретична і практична значущість, стиль викладення матеріалу та оформлення рукопису дають підстави зробити висновок, що дисертаційна робота на тему «Модернізація публічного управління у сфері надання медичних послуг в контексті реформування системи охорони здоров'я України», за своїм змістом, науковою новизною прикладною цінністю відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)», а її

автор, Турчин Катерини Юріївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління адміністрування».

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,

к.м.н, доцент кафедри педіатрії, акушерства та гінекології

ННЦ Біології та медицини

Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка

Барзилович Анастасія Дмитрівна

ПІДПИС ЗАСВІДАЧУЮ
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР НАЧРАЙ
КАРАУЛЬНА Н.В.
22.07.2025

